

Аудиторська палата України

Код ЄДРПОУ 00049972
04107 м. Київ, вул. Підгірна 1, оф. 12
тел/факс (044) 484-54-65

www.apu.com.ua

e-mail: info@apu.com.ua

10.06.2014 р.	№	01-01-25/263
на №	від	

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ

ГОЛОВІ
ТЕВЕЛЄВУ Д.М.

ШАНОВНИЙ ДМИТРЕ МИХАЙЛОВИЧУ!

Зважаючи на численні звернення аудиторів та аудиторських фірм стосовно встановлення Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку вимог щодо підвищення кваліфікації аудиторів, Аудиторська палата України (АПУ) 28 лютого 2014 р. зверталась до Вас з листом (вх. до НКЦПФР за № 1219-дз від 05.03.2014 р.), у якому, зокрема, порушувала питання щодо виключення з Порядку ведення реєстру аудиторських фірм, які можуть проводити аудиторські перевірки професійних учасників ринку цінних паперів, затвердженого рішенням НКЦПФР від 25.10.2012 р. № 1519, норм, якими встановлені вимоги щодо навчання працівників аудиторських фірм (копія листа додається).

Проте, до цього часу відповіді на зазначений лист Аудиторська палата України не отримала.

Крім того, Комісією не враховані зазначені у листі пропозиції Аудиторської палати України при розробці проекту рішення «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку та Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку» (далі – Проект), оприлюдненого на сайті НКЦПФР 22.04.2014 р.

Так, Проектом запропоновано внести зміни, зокрема, до Положення про порядок навчання та атестації фахівців з питань фондового ринку, затвердженого наказом Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 24.09.1996 р. № 215 (зі змінами) та Порядку ведення реєстру аудиторських фірм, які можуть проводити аудиторські перевірки професійних учасників ринку цінних паперів, затвердженого рішенням НКЦПФР від 25.10.2012 р. № 1519. На жаль, запропоновані Комісією зміни не стосуються вилучення із зазначених вище підзаконних нормативно-правових актів НКЦПФР положень про навчання аудиторів, а лише змінюють вимогу до програми навчання, зазначаючи що навчання працівників аудиторської фірми здійснюється за базовою програмою навчання фахівців з питань фондового ринку (пункт 1, підпункт 1 пункт 2 Проекту).

Аудиторська палата України черговий раз звертається до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку з проханням розглянути можливість виключення із зазначених вище нормативно-правових актів НКЦПФР норм, якими встановлені вимоги щодо навчання працівників аудиторських фірм, у зв'язку з наступним.

Правові засади здійснення аудиторської діяльності в Україні визначає Закон України «Про аудиторську діяльність», відповідно до положень якого визначення кваліфікаційної придатності на зайняття аудиторською діяльністю аудиторів здійснюється Аудиторською палатою України (ст. 10). Наявність необхідного обсягу знань для отримання сертифіката визначається шляхом проведення письмового кваліфікаційного іспиту за програмою, затвердженою Аудиторською палатою України.

Вважаємо, що визначений Аудиторською палатою України порядок сертифікації аудиторів через проведення кваліфікаційного іспиту, який складається з двох етапів, що відповідає міжнародній практиці сертифікації аудиторів, а також вимоги до щорічного удосконалення професійних знань аудитором є достатньою підставою для забезпечення якості послуг з обов'язкового аудиту.

Відзначаємо, що встановлення НКЦПФР вимог щодо навчання аудиторів, створює додаткове фінансове навантаження для аудиторських фірм, що, в свою чергу, відображається в цінових пропозиціях на аудиторські послуги. В умовах економічного спаду додатковий фінансовий тиск призводить до скорочення кількості аудиторських фірм та аудиторів на ринку аудиторських послуг.

Крім того, вважаємо помилковою та такою, що суперечить вимогам чинного законодавства позицію НКЦПФР у прирівнюванні аудиторів (аудиторських фірм) до фахівців з питань фондового ринку.

Так, відповідно до Закону України «Про цінні папери і фондовий ринок» від 23.02.2006 р. № 3480-IV (зі змінами й доповненнями) фондовий ринок (ринок цінних паперів) - сукупність учасників фондового ринку та правовідносин між ними щодо розміщення, обігу та обліку цінних паперів і похідних (деривативів). У ст. 2 цього Закону наведено вичерпний перелік учасників фондового ринку, якими є емітенти, інвестори, саморегулювні організації та професійні учасники фондового ринку. До професійних учасників фондового ринку належать юридичні особи, які, на підставі ліцензії, виданої НКЦПФР, проводять на фондовому ринку професійну діяльність, види якої визначені законом України.

Відповідно до норм Закону України «Про аудиторську діяльність» від 22.04.1993 р. №3125-XII (зі змінами й доповненнями) аудиторська фірма – юридична особа, яка здійснює виключно аудиторську діяльність (ст. 5); аудиторам забороняється безпосередньо займатися іншими видами підприємницької діяльності (ст. 4); аудиторська діяльність - підприємницька діяльність, яка включає в себе організаційне і методичне забезпечення аудиту, практичне виконання аудиторських перевірок (аудит) та надання інших аудиторських послуг (ст. 3); аудитори і аудиторські фірми зобов'язані обмежувати свою діяльність наданням аудиторських послуг та іншими видами робіт, які мають безпосереднє відношення до надання аудиторських послуг (ст.19).

Таким чином, виходячи з наведених вище норм Закону України «Про аудиторську діяльність» та Закону України «Про цінні папери і фондовий ринок», зважаючи на те, що, фондовий ринок (ринок цінних паперів) – сукупність учасників фондового ринку та правовідносин між ними, а аудиторські фірми та аудитори не є і не можуть бути учасниками ринку цінних паперів, вважаємо такою, що не відповідає вимогам чинного законодавства позицію НКЦПФР у прирівнюванні аудиторів до правового статусу фахівців з питань фондового ринку, оскільки **аудитори є фахівцями в галузі аудиторської діяльності.**

Відзначимо, що відповідно до Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку визначає порядок ведення та веде реєстр аудиторських фірм, які можуть проводити аудиторські перевірки професійних учасників ринку цінних паперів (п. 22 ст. 7). Чинним законодавством про цінні папери не передбачено створення вимог щодо навчання для аудиторів – працівників аудиторських фірм, які можуть проводити аудиторські перевірки професійних учасників ринку цінних паперів. Встановлення таких вимог обмежує права аудиторських фірм на здійснення обов'язкового аудиту.

Зважаючи на наведене вище, та, враховуючи здійснення аудитором постійного підвищення своїх професійних знань відповідно до вимог Положення про постійне удосконалення професійних знань аудиторів України, затвердженого рішенням АПУ від 31.05.2007 № 178/5 (зі змінами та доповненнями), **звертаємося до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку із проханням:**

виключити з Порядку ведення реєстру аудиторських фірм, які можуть проводити аудиторські перевірки професійних учасників ринку цінних паперів, затвердженого рішенням НКЦПФР від 25.10.2012 р. № 1519, положення щодо навчання працівників аудиторських фірм, викладені у підпункті г) пункту 2 розділу IV, а також додатках до цього Порядку;

внести зміни до Положення про порядок навчання та атестації фахівців з питань фондового ринку, затвердженого наказом Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 24.09.1996 р. № 215, виключивши з цього Положення розділ 5.

Крім того, звертаємо Вашу увагу на те, що Порядком ведення реєстру аудиторських фірм, які можуть проводити аудиторські перевірки професійних учасників ринку цінних паперів, затвердженого рішенням НКЦПФР від 25.10.2012 р. № 1519, встановлено вимогу щодо надання аудиторськими фірмами при включенні до Реєстру додаткової інформації, зокрема, щодо ділової репутації аудиторської фірми, а також керівників (працівників) аудиторської фірми, про пов'язаних осіб керівника та працівників аудиторських фірм, які безпосередньо братимуть участь у проведенні аудиторських перевірок професійних учасників ринку цінних паперів, про пов'язаних осіб аудиторської фірми тощо (пункт 2 розділу IV, пункти 2 і 3 розділу V, додатки до Порядку).

Враховуючи те, що зазначена інформація перевіряється Аудиторською палатою України під час проведення сертифікації аудиторів, при проходженні аудиторською фірмою системи контролю якості та при включенні аудиторських фірм до Реєстру, який ведеться Аудиторською палатою України, а отже, підтверджується виданими Аудиторською палатою України документами (сертифікатом аудитора, свідоцтвом про відповідність системи контролю якості, свідоцтвом про включення до Реєстру аудиторських фірм та аудиторів), просимо виключити з Порядку норми, які зобов'язують аудиторів надавати зазначену інформацію, обмежившись інформацією з бази даних Реєстру аудиторських фірм та аудиторів.

У зв'язку із важливістю зазначених питань для ринку аудиторських послуг пропонуємо розглянути вищезазначені пропозиції та повідомити Аудиторську палату України про результати їх розгляду. У разі потреби – призначити у будь-який зручний для Вас час спільну нараду за участю представників Аудиторської палати України та Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

З повагою та надією на порозуміння

Додаток на 2-х арк.

Голова АПУ

І.І. Нестеренко

Куреза Т.В. 044-486-27-52